

Багш боловсролын хүрээнд судлах үндсэн хичээлүүд

БС-АЗ тэнхмийн хэлэлцүүлэгт зориулав.

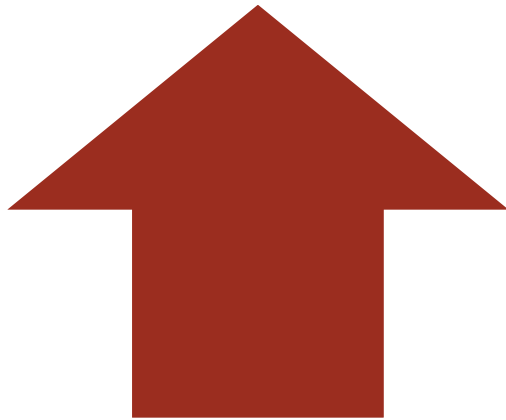
2011. 11-р сар

С.Энхтүвшин (МУБИС, БоСС)

Багшийн мэргэжлийн стандартын агуулгын хүрээнд туссан үндсэн сэдвүүд

- Суралцагчийн хөгжил, онцлог, ялгаатай байдал
- Суралцах орчин
- Заах хичээлийн агуулгын мэдлэг, түүний хэрэглээ
- Үнэлгээ, хяналт шинжилгээ, эргэх холбоо
- Сургалтын төлөвлөлт (хөтөлбөр боловсруулах)
- Сургалтын аргууд
- Суралцах, сургах үйл ажиллагаа
- Харилцаа, МХТ
- Багшийн мэргэжлийн үүрэг хариуцлага (тасралтгүй суралцах, хувь багшийн хөгжил, мэргэжлийн эргэцүүлэл), багшийн мэргэжлийн ёс зүй
- Боловсролын судалгаа
- Багшийн манлайлал, хамтын ажиллагаа
- Мэргэжлийн үнэт зүйл
- Тогтвортой хөгжлийн боловсрол
- Боловсролын онол, зарчим, үзэл баримтлал, бодлого, практик үйл ажиллагаа

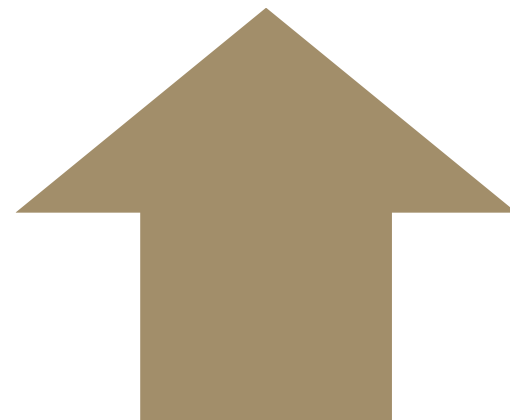
Багшийн шинэ стандартын онцлог,
авууштай санаа (АНУ, Англи, Сингапур)

Бүх суралцагч
өндөр
стандартыг
хангаж чадна

Суралцагч хэрхэн сурдаг
(Personalized learning)

Үр дүнтэй багшлахуйн
судалгаа

Сургалт хувь суралцагчийн хэрэгцээ, өвөрмөц онцлогт тулгуурлах

Хувийн ялгааг ойлгох мэдлэг, чадвар

Соёл, хүйс, хэл, бодож сэтгэх арга замын ялгаа, нийгэм, гэр бүлийн хүлээлт

Янз бүрийн арга замаар суралцах боломжийг олгох

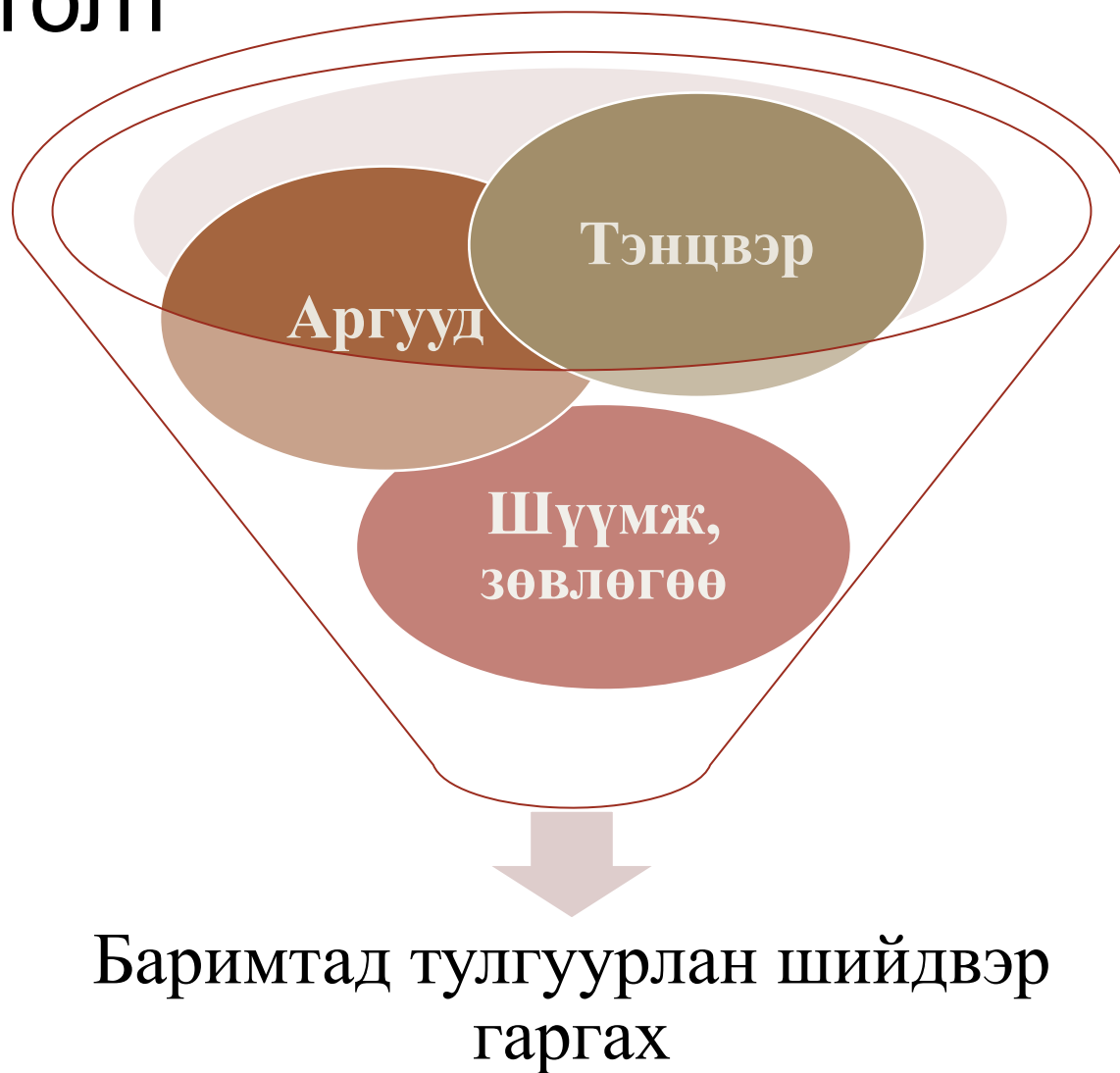
Мэдээллийн технологи

Тэгш хамран сургах орчин бүрдүүлэх

Мэдлэг, чадварын хэрэглээ

- Хөтөлбөр хоорондын мэдлэг (АНУ, Сингапур)
- Хөтөлбөрүүдийн уулзвар дээрх сэдвүүдэд сургалтыг төлөвлөх чадвар (АНУ, Финлянд, Англи, Сингапур)
  - Санхүүгийн боловсрол   Иргэний боловсрол
  - Эрүүл мэндийн боловсрол   Энхийн боловсрол
- Асуудал шийдвэрлэх, **шинэ санааг** эрэлхийлэх (АНУ, Сингапур, ХБНГУ, БНХАУ)
- Мэдлэгийг чадвар болгон төлөвшүүлэх хөтөлбөр боловсруулах (БНХАУ)
- Зөвлөгөө өгөх чадвар (Япон)

Үнэлгээний талаархи гүнзгий ойлголт

Мэргэжлийн хамтын ажиллагааны соёл

Мэргэжил дээрээ тасралтгүй суралцах

Хамтын шинжлэн судлах үйл ажиллагаанд оролцох (АНУ, Япон, Англи, БНХАУ)

Хамтын шийдвэр гаргах (АНУ, ХБНГУ, Англи)

Хамтын эргэцүүлэл хийх (Финлянд)

Агуулгын мэдлэг

Сурган
хүмүүжүүлэх
агуулга

Салбар дундын
шинэ агуулга

Салбар дундын ур
чадвар

- Тодорхой хичээлийн агуулга
- Холбогдох ойлголтууд
- Үр дүнтэй заах арга зүй

- Бусад хичээлийн агуулга
- Иргэний боловсрол
- ХБО-ны боловсрол
- Даяаршлын ойлголтууд

- Тунгаан бодох
- Асуудал шийдвэрлэх
- Хамтран ажиллах
- Харилцах (ам, бичиг)
- Зохицох
- Бүтээлч байх
- **Шинийг санаачлах**

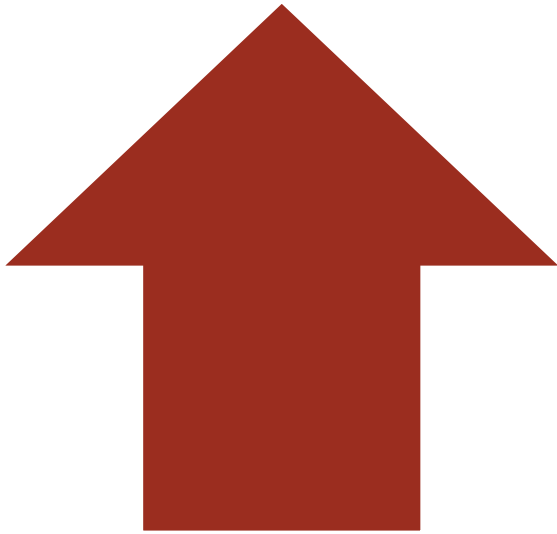

Манлайлах

- Бүх суралцагчийг сургах хариуцлага
- Мэргэжлээрээ ажиллаж эхлэх үеэс өөрийгөө манлайлагч гэж үзэх
- **Шинэ санааг** анхааралтай авч үзэх
- Хамт олныг **мэргэжлийн байлгах**
- **Сургуулийн хөгжилд хувь нэмрээ** оруулах
- Онцгой сайн хамтрагч байх

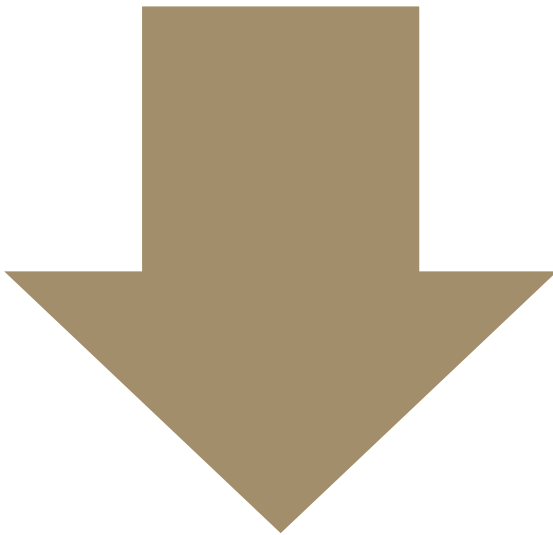
(АНУ, Англи, Финлянд, ХБНГУ, Сингапур
+ Шинэ Зеланд)

ҮГИЙН СОНГОЛТ

Суралцах орчин

Суралцагч

Анги танхим

Сурагч/оюутан

АНУ (Теннеси, Вандербилт, Белмонтын их сургууль)

- Боловсролын үндэс
  - Боловсролын орчин үеийн асуудлууд
  - Боловсролын салбарын бүтэц, бодлого, хөтөлбөрүүд
- Боловсролын сэтгэл судлал
  - Бихеворист, когнитив, конструктив онолууд
  - Тэд юу гэж үзэж байсан бэ? Чи юу гэж үзэж байна вэ?
- Хүүхдийн хөгжил/хүүхэд судлал
- Суралцагчдын өвөрмөц, ялгаатай байдал/ Diverse learners
- Сургах аргууд
- Сургалтын хөтөлбөрийн онол, арга зүй

АНУ (Станфордын их сургууль)

- Тэгш байдал ба ардчилалд сургахуй
- Анги танхимын соёл ба менежмент
- Хүүхдийн хөгжил (сургуулийн ба гаднах хүрээнд)
- Сургалтын арга, нөөц/ хэрэглэгдэхүүн
- Багшийн ёс зүй
- Тусгай хэрэгцээт суралцагчдыг дэмжих нь
- Хөтөлбөр судлал ба сурган хүмүүжүүлэх судалгаа

Хелсинкийн их сургууль (Финлянд)

Сурган хүмүүжүүлэх судалгаа: Суурь ба дунд түвшний судалгаа (4 үе шаттай)

I үе:

- Суралцахуйн ба хөгжлийн сэтгэл судлал
- Тусгай хэрэгцээт боловсрол
- Мэргэжлийн дидактикийн удиртгал
- Багш судлаач: Судалгаа ба судалгааны аргууд

II үе:

- Дадлага (суурь)
- Багш судлаач: Судалгааны төлөвлөгөө

III үе:

- Боловсролын нийгэм, түүх, философийн үндэс
- Багшлах үйл явцаа хөгжүүлж, үнэлэх нь
- Дадлага (хэрэглээний)

IV үе:

- Багш судлаач: Судалгааны семинар
- Дадлага (дээд түвшний)

Сингапурын үндэсний их сургууль

- Боловсролын сэтгэл судлал 1, 2
- Боловсролын шүүмжлэлт үзэл бодлууд
- Багшийн харилцааны ур чадвар
- Суралцагчдын өвөрмөц ялгаа, тэгш хамран сургахуй, эргэцүүлэл
- МХТ ба суралцахуй
- МХТ ба танин мэдэхүйн чадварууд
- Академик хэлэлцүүлэг хөтлөх чадвар
- Сургах, суралцахуйн нийгмийн хам хүрээ
- Боловсролын судалгааны арга зүй
- Шүүмжлэлтэйгээр үндэслэгээ гаргах чадвар
- Сургалтын хөтөлбөрийн боловсруулалт ба төлөвлөлт
- Үйлийн судалгаа ба салбар дундын хандлага
- Мэргэжлийн хичээлийн хөтөлбөр судлал
- Мэргэжлийн хичээлийн заах арга зүй (pedagogy)

Монашийн их сургууль (Австрали)

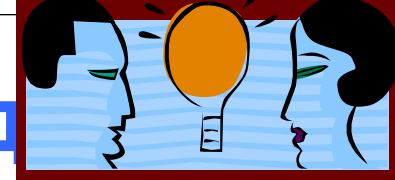
- Сургалтын хөтөлбөр судлал
- Багшийн мэргэжлийн хариуцлага, практик үйл ажиллагаа, харилцаа холбоо
- Өсвөр насныхны хөгжил
- Боловсролын практик үйл ажиллагааны судалгаа
- Сургалт орон нутаг ба дэлхий дахинд
- Мэргэжлийн оролцоо
- Сургалтын хөтөлбөр ба үнэлгээ
- Суралцахуйн ба боловсролын судалгаа 1,2

Стрэйтклайдын их сургууль (Шотланд)

- Хүүхэд-Суралцагч
- Би-Суралцагч
- Суралцахуйн саад бэрхшээл ба сургалтын хам шинж
- Боловсролын үнэт зүйлс ба сэтгэлгээ
- Мэргэжлийн төслүүд ба орчин үеийн асуудлууд
- Хөтөлбөр судлал ба СХЗ
  - Мэргэжлийн хичээл заах арга зүй (Math pedagogy)
  - Интеграцчилсан хөтөлбөрийн удиртгал
  - Интеграцчилсан хөтөлбөр боловсруулах нь (Developing integrated curriculum)
  - Салбар дундын хөтөлбөр (Cross curriculum option)

Багш боловсролын загварууд

Давхцсан
concurrent

Зэрэгцүүлэн
судлана

Заах арга зүй +
БоСС

Модульчил-
сан
modularized

Дарааллыг
суралцагчид
тогтооно.

Сонголт хийх
боломжтой

Шугаман
consecutive

1/ Академик
хичээлүүд
2/ Багш
мэргэжлийн

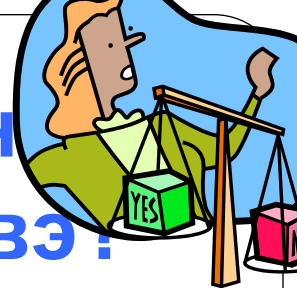
Түүхч +
Түүхийн багш

Интеграцчилсан
integrated

Сэдвүүдийг
мэргэжлийн
түвшинд
интеграцчилах

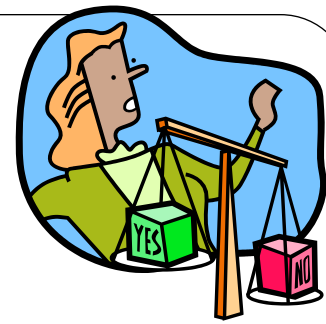
Асуудалд
тулгуурласан
Сэдэвт
төвлөрсөн

Багш боловсролын хөтөлбөрүүдийн агуулгад ямар өөрчлөлт орж байна вэ?

- ❑ Боловсрол судлал судлал
  - ❑ Боловсролын шинжлэх ухаан
  - ❑ Боловсролын философи
  - ❑ Боловсролын түүх
  - ❑ Боловсролын сэтгэл судлал
  - ❑ Боловсролын социологи
  - ❑ Факдидактик/*fachdidaktik* – мэргэжлийн дидактик
  - ❑ Бериксдидактик/*bereicksdidaktik* – агуулгын интеграцид суурилсан

Үргэлжлэл

- Салбар дундын шинжлэх ухааны судалгаа
- **Агуулгын СХУ/Content pedagogy**
- Асуудлыг мэргэжлийг түвшинд шийдвэрлэх чадавхи
- Суралцахуйг дэмжих, урамшуулах практик үйл ажиллагааны урын сан
- Багшийн мэргэжлийн ёс зүйн дүрэм
- Багшлах **дадлага, клиник судалгаа**
- Шинжлэх ухааны талбар дахь судалгаа, багшлахуй ба суралцахуйн **кейс, сэдвүүдийн судалгаа**
- **Интеграц судалгаа** (багш мэргэжил ба бусад шинжлэх ухаан)

Эх сурвалж: Green Paper on Teacher Education in Europe

Асуулт

- Агуулгын хүрээ ?
- Агуулга, хичээлийн нэрний хоорондын хамаарал?